

5.1.2.

STOA NOLIKUMS

PREZIDIJA LĒMUMS

2019. GADA 15. APRĪLIS¹

EIROPAS PARLAMENTA PREZIDIJS,

- ņemot vērā Reglamenta 25. panta 2. punktu²,
- ņemot vērā 2003. gada 1. septembra lēmumu par STOA nākamo pilnvaru laiku, galvenajiem darbības veidiem un organizatorisko struktūru,
- ņemot vērā STOA noteikumus, kurus Prezidijs pieņēma 2004. gada 19. aprīlī un kuros pēc tam ir izdarītas vairākas izmaiņas³,
- ņemot vērā 2019. gada 28. marta ziņojumu, kuru Parlamenta astotā sasaukuma laikā iesniedza par STOA darbību atbildīgie priekšsēdētāja vietnieki,
- ņemot vērā atbildīgā priekšsēdētāja vietnieka iesniegto STOA nolikuma projektu,

IR PIEŅĒMIS ŠO LĒMUMU.

1. pants STOA mērķi

1. Parlamenta Prezidijs⁴ izveido Zinātnes un tehnoloģiju nākotnes darba grupu (STOA), lai īstenotu tehnoloģiju novērtēšanas projektus. STOA⁵ īstenotās darbības ir Parlamenta oficiālās darbības neatņemama sastāvdaļa. Ar šiem noteikumiem tiek sīkāk reglamentētas STOA darbības.
2. STOA veicina debates un ar likumdošanu saistītus apsvērumus par zinātniskiem un tehnoloģiskiem jautājumiem, kuri politiski ir īpaši svarīgi.

Lai to panāktu, STOA:

¹ Grozīts ar Prezidija 2020. gada 13. janvāra un 2020. gada 9. marta lēmumiem.

² Šī atsauce dota uz Parlamenta astotajā sasaukumā spēkā esošo Reglamenta teksta redakciju.

³ Prezidija 2009. gada 4. maija, 2009. gada 11. novembra, 2015. gada 18. maija, 2016. gada 12. septembra un 2018. gada 1. oktobra lēmums. Tehniskas izmaiņas izdarītas 2016. gada 1. jūlijā.

⁴ 1992. gada 26. maija lēmums, kas grozīts 1995. gada 18. septembrī, 1997. gada 17. februārī, 2003. gada 13. janvārī un 2004. gada 19. aprīlī.

⁵ Līdz 2018. gada 1. oktobra Prezidija lēmuma pieņemšanai nosaukums bija “Zinātnisko un tehnoloģisko iespēju novērtēšanas nodaļa”.

- veic neatkarīgus, kvalitatīvus un zinātniski objektīvus pētījumus Parlamenta komiteju un citu attiecīgo Parlamenta struktūrvienību vajadzībām, sniedz informāciju, lai novērtētu jauno tehnoloģiju iespējamās ieviešanas vai veicināšanas ietekmi, un no tehnoloģiskā viedokļa nosaka iespējas, lai visas veicamās darbības noritētu nevainojami;
- organizē diskusijas, kurās politiķi, zinātnisko apvienību, organizāciju un sabiedrības pārstāvji apspriež un salīdzina zinātnisko un tehnoloģisko sasniegumu politisko nozīmi attiecībā uz pilsonisko sabiedrību;
- veicina efektīvu dialogu starp Eiropas Parlamenta deputātiem, zinātnisko aprindu pārstāvjiem un žurnālistiem — jo īpaši saistībā ar jauniem zinātniskiem un tehnoloģiskiem sasniegumiem vai jautājumiem —, izmantojot īpašu un autoritatīvu diskusiju, mācību un informēšanas procesu šajā jomā (Eiropas zinātnei veltīto plašsaziņas līdzekļu centrs — *ESMH*);
- atbalsta un koordinē iniciatīvas, lai pastiprinātu tehnoloģiju parlamentārās novērtēšanas darbības Eiropas Savienības dalībvalstīs, tostarp veidojot vai uzlabojot tehnoloģiju parlamentārās novērtēšanas iespējas Eiropas valstīs, it īpaši — jaunajās dalībvalstīs.

3. STOA veic savu darbu tā, lai sasniegtie rezultāti būtu Parlamentam kā likumdevējam nozīmīgi.

4. STOA darbam ir ilgtermiņa mērķi, un tas atšķiras no darba, ko veic sekretariāta pētniecības departamenti, kuru uzdevums ir apmierināt specifiskas sektoru un īstermiņa pētniecības prasības.

2. pants *STOA darbība*

1. Lai novērtētu un prognozētu tehnoloģiju iespējas, STOA veic pētījumus, organizē seminārus un ekspertu diskusijas un apmeklē zinātniskas un tehniskas iestādes. STOA savā darbā izmanto visus modernos tehnoloģiju parlamentārās novērtēšanas paņēmienus, attiecīgos gadījumos piemērojot zinātnisko prognozēšanu. Konferencēs, STOA ikgadējos priekšlasījumos vai citos pasākumos, par kuriem lemj STOA darba grupa, notiek domu apmaiņa par zinātniskiem un tehniskiem sasniegumiem. Lai īstenotu iepriekš minētos mērķus, STOA veido publikācijas.
2. STOA pētījumus veic progresīvu zinātnisku aptauju veidā, un, lai panāktu maksimālu objektivitāti, tiem jābūt neatkarīgiem. Par STOA pētījumu rezultātiem nepieņem lēmumus un nebalso, izņemot gadījumos, kas minēti 6. punkta 4. apakšpunktā. Tāpēc STOA pētījumu rezultāti ne vienmēr atspoguļos Parlamenta vairākuma viedokli. Neskarot šā nolikuma 6. punkta 4. apakšpunkta noteikumus, STOA publicē visus pētījumus, kurus atbilstoši līguma noteikumiem un nosacījumiem ir iesnieguši darbuzņēmēji.
3. Jebkurš Parlamenta deputāts vai struktūrvienība var iesniegt STOA darba grupai priekšlikumu par STOA darbībām, kas jāveic.
4. Par STOA pārvaldi ir atbildīgs Parlamentārās izpētes pakalpojumu ģenerāldirektorāts (DG EPRS), kas Zinātniskās perspektīvikas nodaļā (STOA) izveido STOA sekretariātu un *ESMH* operatīvo vienību.

5. Ar budžeta līdzekļiem, kas STOA piešķirti no Eiropas Parlamenta budžeta, rīkojas Parlamentārās izpētes pakalpojumu ģenerāldirektorāts (DG EPRS) saskaņā ar Finanšu regulu, šīs regulas īstenošanas noteikumiem un iekšējiem noteikumiem, kas pieņemti šajā sakarībā.⁶

3. pants STOA darba grupa

1. STOA darba grupa ir Eiropas Parlamenta struktūras neatņemama sastāvdaļa.
2. STOA darba grupa lemj par STOA darbībām.
3. STOA darba grupu veido 27 balsstiesīgi locekļi:
 - par STOA atbildīgais Parlamenta priekšsēdētāja vietnieks;
 - seši locekļi, kurus ieceļ Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja;
 - trīs locekļi, kurus ieceļ Nodarbinātības un sociālo jautājumu komiteja;
 - trīs locekļi, kurus ieceļ Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma jautājumu komiteja;
 - trīs locekļi, kurus ieceļ Iekšējā tirgus un patērētāju aizsardzības komiteja;
 - trīs locekļi, kurus ieceļ Transporta un tūrisma komiteja;
 - trīs locekļi, kurus ieceļ Lauksaimniecības komiteja;
 - viens loceklis, kuru ieceļ Juridiskā komiteja;
 - viens loceklis, kuru ieceļ Kultūras un izglītības komiteja;
 - viens loceklis, kuru ieceļ Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja;
 - viens loceklis, kuru ieceļ Reģionālās attīstības komiteja;
 - viens loceklis, kuru ieceļ Starptautiskās tirdzniecības komiteja.
4. STOA darba grupas locekļus ieceļ uz divarpus gadiem, un šo termiņu var atjaunot. Ja kādu no darba grupas locekļiem aizstāj, tad attiecīgais aizstājējs turpina darbu grupā līdz divarpus gadu termiņa beigām.
5. STOA darba grupa var uz laiku līdz katra sasaukuma beigām iecelt:
 - Starptautisku konsultatīvo padomi, kuras sastāvā ir vadošas personas, kas var sniegt ilgtermiņa skatījumu par STOA turpmāko virzību;
 - Iestāžu konsultatīvo padomi, kuras sastāvā ir personas, kas pārstāv dažādas ES iestādes, kuras darbojas zinātnei veltīto plašsaziņas līdzekļu jomā, lai sniegtu konsultācijas un apmainītos ar paraugpraksi saistībā ar *ESMH* darbību.

4. pants STOA darba grupas locekļu ievēlēšana un tās darbība

1. Ikreiz, kad ir izveidotas 3. panta 3. punktā minētās komitejas, tās trīs mēnešu laikā ieceļ STOA darba grupā savus locekļus un par šo iecelšanu paziņo Parlamenta Prezidijam.

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 18. jūlija Regula (ES, *Euratom*) 2018/1046 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012.

2. Kamēr nav ievēlēts STOA darba grupas priekšsēdētājs un divi priekšsēdētāja vietnieki, kuri kopā ar Parlamenta priekšsēdētāja vietnieku veido STOA biroju, kas sagatavo darba grupas sanāksmes, par STOA atbildīgais Parlamenta priekšsēdētāja vietnieks sasauc un vada STOA darba grupas izveidošanas sanākumi.
3. STOA darba grupas locekļi tiek saņemti vismaz sešas reizes gadā. Darba kārtības projektu izsūta vismaz vienu nedēļu pirms sanāksmes. Visas sanāksmes protokolē.

5. pants

Līgumi ar ārējiem zinātnisko pakalpojumu sniedzējiem

1. Saskaņā ar Finanšu regulu un iekšējiem noteikumiem par Eiropas Parlamenta budžeta īstenošanu STOA darba grupa var aicināt, lai atbildīgais kredītrīkotājs uzdod ārējiem zinātniekiem izvērtēt gan tehnoloģiju novērtēšanas un zinātnisko prognožu projekta pieprasījumu pirms tā īstenošanas, gan pētījuma kvalitāti pēc tā izpildes. Šajā nolūkā ar ārējiem pakalpojumu sniedzējiem noslēgtajos pamatlīgumos vai atsevišķajos līgumos paredz, ka darbuzņēmēji paši nedrīkst īstenot nevienu citu projektu, kas paredzēts STOA.
2. Saskaņā ar Finanšu regulu un iekšējiem noteikumiem par Eiropas Parlamenta budžeta īstenošanu tehnoloģiju novērtēšanas un zinātnisko prognožu pētījumus var veikt viens vai vairāki ārējie darbuzņēmēji, ar kuriem atbildīgais kredītrīkotājs pēc STOA darba grupas pieprasījuma noslēdz pamatlīgumu, par kuru ir izsludināts publisks uzaicinājums uz konkursu. Ikvienam darbuzņēmējam ir jābūt iespējām saņemt vairāku zinātnisko iestāžu ekspertu slēdzienus no vairākām dalībvalstīm. Pakalpojums, kas ir sniegts, izpildot līgumu, ietver projekta vadību, jautājuma zinātnisko analīzi, iespējamo scenāriju un rīcības variantu noteikšanu un rezultātu apkopošanu tā, lai tie ir saprotami arī nespeciālistam. Līgumu izpilda darbuzņēmējs, kuram ir piešķirts līgums, vai — tā daļu, ievērojot tos pašus noteikumus un nosacījumus, kas noteikti uzaicinājumā uz konkursu un ko iepriekš ir apstiprinājusi STOA darba grupa, var izpildīt arī kāda trešā persona — apakšuzņēmējs —, kura tehnoloģiskā un/vai zinātniskā kvalifikācija atbilst tādiem pašiem standartiem un kvalifikācijām, kādas pieprasītas pašam darbuzņēmējam. Ja atbildīgais kredītrīkotājs uzskata par nepieciešamu, tehnoloģiju novērtēšanu vai zinātnisko prognožu pētījumus var veikt arī ārēji darbuzņēmēji, noslēdzot atsevišķus līgumus
3. Līgumos, kas noslēgti ar ārējiem zinātnisko pakalpojumu sniedzējiem, var paredzēt, ka līgumcenas daļu, kas nepārsniedz 15 %, piešķir pasākumiem, lai palielinātu informētību un uzlabotu pārredzamību par attiecīgo projektu.

6. pants

Tehnoloģiju novērtēšana un zinātnisko prognožu pētījumi

1. Tehnoloģiju novērtēšanas pētījumi sniedz atbildi vidēja termiņa un ilgtermiņa, sarežģītām un starpnozaru problēmām saistībā ar zinātnes un tehnoloģiju attīstības ietekmi uz sabiedrību. Zinātnisko prognožu pētījumos cenšas analizēt galvenās tendences, kas veido nākotnes sabiedrību, un politikas veidotājiem izvirzītās politikas problēmas un izvēles.
2. Šim nolūkam iesniegtos priekšlikumus apstiprina STOA darba grupa, pamatojoties uz šādiem kritērijiem:

- tēmas nozīmīgums Parlamenta darbā;
- priekšlikuma zinātniskā un tehnoloģiskā nozīmība;
- priekšlikuma stratēģiskā nozīme un tā atbilstība STOA darba grupas noteiktajām prioritātēm, kā arī
- zinātnisko pierādījumu pieejamība attiecībā uz šo tēmu.

Pirms lēmuma pieņemšanas pieprasa ārēju zinātnisko ekspertu slēdzienu gadījumā, ja darba grupa to uzskata par nepieciešamu. Ja ir pieņemts lēmums par pētījuma atbalstīšanu, bet par STOA atbildīgais Parlamenta priekšsēdētāja vietnieks ir balsojis pret, tad ir vajadzīga Parlamenta Prezidija atļauja.

3. Darbuzņēmējs informē STOA darba grupu par starpposma rezultātiem un iesniedz galīgo ziņojumu, kas ir saprotams arī nespeciālistam.
4. Ja STOA darba grupa uzskata, ka tas ir nepieciešams, tā var lūgt, lai galīgo ziņojumu novērtē vai pārbauda neatkarīgi ārēji zinātnieki. Kamēr šāds novērtējums vai pārbaudes rezultāti nav saņemti, darba grupa var pieņemt lēmumu atlikt publicēšanu. Novērtējumu vai pārbaudes rezultātus var publicēt kopā ar pētījumu. Negatīva novērtējuma gadījumā darba grupa var pieņemt lēmumu npublicēt galīgo ziņojumu.

7. pants Gada ziņojums

STOA publicē gada ziņojumu par savu darbību, tai skaitā par budžeta izlietojumu, un to nosūta Eiropas Parlamenta Prezidijam un publicē internetā.

Gada ziņojumu sagatavo STOA priekšsēdētāja uzraudzībā, un to apstiprina STOA darba grupa.

8. pants Sadarbība ar citām iestādēm

STOA darbību atbalsta Parlamenta priekšsēdētājs, un STOA ir Tehnoloģiju parlamentārās novērtēšanas Eiropas tīkla (*EPTA*) locekle un atbalsta iniciatīvas, lai konsolidētu *EPTA* parlamentāro dimensiju. STOA sadarbojas ar citām novērtēšanas tehnoloģiju parlamentārajām struktūrām un piedalās pieredzes apmaiņā par darba rezultātiem.

9. pants Pārskatīšanas klauzula

Šis nolikums ir jāizvērtē līdz Parlamenta devītā sasaukuma beigām, pamatojoties uz to ziņojumu par STOA darbību Parlamenta devītā sasaukuma laikā, kuru Prezidijam iesniedz par STOA atbildīgais priekšsēdētājs.

10. pants Nobeiguma noteikumi

Ja šajā nolikumā nav paredzēts citādi, pēc analogijas piemēro Eiropas Parlamenta reglamentu. Šie noteikumi stājas spēkā 2019. gada 1. jūlijā un aizstāj 2018. gada 1. oktobrī grozītos noteikumus.